

ИСТОРИЧЕСКИ ВЕЛЕЗИ ЗА РОМАНА "ИОАН АСЕН"

"Знайте при това, че този божествен храм се е основал при българския цар Иван Асен, - и за да се уверите в това, прочетете словата на този мраморен стълб. - - - Жалко е при това, ~~що~~ дето не съществува сега пред очите ни надгробния камен на Петра, сина на Ивана Асена, който да докаже, че тук, в тази светиня е бил погребан този царски син, и костите що виждате там, може и да са негови. Ние сме видяли с очите си преди 18 години този надгробен бял мраморен камен, и - сме с благоговение прочели словата надълбани отгоре му що гласят: "ЗДЕС ПОСЧИВАЕТ РАБ БОЖИ ПЕТЬР СИН ИВАНА АСЕНИ и пр...." За наше голямо съжаление, тази плоча, дълга четвърт и половина, не можа да бъде намерена след освобождението..."

/Из Тържественото слово, произнесено от Д-р ~~Василий~~
Басил х. Стоянов-Берон, на 9 март 1878 година в Търново, при първия
водосвет в древната черква "Св. 40 мъченици"

"Дава царство ми това орязмо на дубровнишката хора, на обичните и всеверни гости на царството ми, да ходят по всички хори на царството ми, с каквато и да било стока, да внасят или изнасят, или каквато и да е стока да пренасят и до която и да е земя или хора да дойдат: до Бдин ли, или Браницево и Белград дойдат; или до Търново и цялото Загорие ходят, или достигнат до Преслав и Карвунската хора, или до Крънската хора, или Боруйската, или в Одрин и Димотика, или в Скопската хора, или Приленската, или в Деволската хора, или в Арбанаската земя, или в Солун отиват - навсякъде да си купуват и продават свободно, без всякаква щета, да нямат запрещение по всички хори на царството ми, и в градовете и в клисурите, на та ходят и купуват и продават без грима, като всеверни и обични гости на царството ми. Който ли пък им напакости в каквато и да било в клисурите на тържищата или където и да бъде, против закона за търговията, то да се знае, че той е противник на царството ми и милост не ще има, но голям гняв ще избрпи от царството ми.

Асен цар на българите и гърците"

/Дубровнишка грамота на цар ИВАН АСЕН II /